SMETANA - 6 SONGS

Z POZŮSTALÝCH SKLADEB

BEDŘICHA SMETANY.

Smetana:
Jugendlieder

XII.

PRVNÍ PÍSNĚ.

1. MILENČINY OČI. 2. S BOHEM! 3. SMUTEK OPUŠTĚNÉ. 4. VYZVÁNÍ. 5. JARO LÁSKY. 6. VÁLEČNÁ.

CENA K 3·— NETTO.

PRAHA, 1909.
NÁKLADEM UMĚLECKÉ BESEDY.

TISKL EM. STARÝ, SMÍCHOV.

Z POZŮSTALÝCH SKLADEB

BEDŘICHA SMETANY.

XII.

PRVNÍ PÍSNĚ.

1. MILENČINY OČI.
2. S BOHEM!
3. SMUTEK OPUŠTĚNÉ.
4. VYZVÁNÍ.
5. JARO LÁSKY.
6. VÁLEČNÁ.

CENA K 3·– NETTO.

PRAHA, 1909.
NÁKLADEM UMĚLECKÉ BESEDY.

TISKL EM. STARÝ, SMÍCHOV.

Písně v tomto sešitě vydané jsou první skladatelské pokusy mladého Bedřicha Smetany z oboru hudby vokální, jež se v pozůstalosti jeho zachovaly. Vznikly v době, kdy z „divokého" přírodního talentu Smetanova vyvíjel se ukázněný, technicky i theoreticky školený skladatel. V říjnu r. 1843 přijel do Prahy hodlaje se úplně věnovati hudbě. Studoval soukromě, dával hodiny a brzy též stal se v theorii žákem Josefa Proksche (1794—1864). Existenční poměry jeho se zlepšily teprve, když r. 1844 obdržel místo učitele v rodině hraběte Leopolda Thuna-Hohensteina, kdež setrval do r. 1847. Za tohoto pobytu, jednak v Praze, více však na hraběcím zátiší Bon-Repos u Nových Benátek, pracoval většinu svých theoretických cvičení, jež předkládal Prokschovi. Z této doby (1846) pocházejí první čtyři písně. „Válečná", jež z důvodů věcných zařazena jest na konec sešitu, dle pořadu chronologického náleží asi před č. 5. („Jaro lásky"). Obě posléz uvedené písně vznikly již v Praze, v době, kdy Smetana měl svůj samostatný hudební ústav (1848—1856).

Ve všech, kromě „Válečné", převládá lyrika rázu romanticky erotického. Tyto lyrické projevy skládal Smetana na texty německé, které v tomto vydání jakožto originály jsou též připojeny, jsouce zároveň důležitými doklady správné deklamace Smetanovy již v samých počátcích tvorby. České překlady pořídil p. J. Munk.

První dvě čísla složená v dubnu r. 1846 v Praze mají ještě zřejmý charakter cvičení ve formě písně 1. strofické, 2. prokomponované. (Nadpisy na originále: Gesangskomposition. — 1. Lied. — 2. Das durchkomponierte Lied.) Originály nemají údajů temp ani znamének přednesu. V Teigeově spise „Skladby Smetanovy" uvedeny jsou pod č. 32. a 33.

Číslo 3. je složeno v červenci r. 1846 v Bon-Repos. Tato píseň již úplně vypracovaná je zajímavá tím, že 10.—16. takt střední části (Sostenuto) jest v hlase i v průvodu později od Smetany zcela překomponován, v taktu 3. a. 7. změněna pak harmonie. V tomto sešitě uveřejněno jest znění pozdější, jakožto zřejmě definitivní. Teige uvádí tuto píseň pod č. 34.

Téhož roku 1846 v prosinci vznikla v Nových Benátkách následující píseň vyskytující se u Teigeho (č. 40.) pod omylným titulem „Einbildung" (m. Einladung). Obě písně posléz uvedené věnoval Smetana slavené sopranistce Jenny Lutzerové-Dingelstedtové (1816—1877), jež působila ve svém rodišti Praze, později hlavně ve Vídni.

Mezi „Vyzváním" a „Jarem lásky" (č. 5.) komp. r. 1853, je mezera sedmi let, do níž možno zařaditi „Válečnou" (č. 6.). Svým vlasteneckým duchem a pochodovým rázem zaujímá „Válečná" mezi těmito písněmi zcela zvláštní místo. Originál nemá titulu ani znamének přednesu. Text jen český, neznámého původu, psán je švabachem. Dle charakteru skladby, textu, písma i papíru, možno vznik její klásti asi do roku 1848 neb 1849 a byla by tudíž první zachovanou skladbou Smetanovou na český text.

„Jaro lásky" (Teige č. 58.) složil Smetana pro album obsahující příspěvky pražských umělců, kteréž intendant stavovského divadla Václav ryt. Bergenthal dne 26. dubna r. 1853 věnoval znamenitému tenoristovi Fr. Stégerovi, odcházejícímu tehdy po velice úspěšném jednoročním působení z Prahy k dvorní opeře vídeňské.

Písně č. 3. a 5. vyšly pod titulem „Dvě písně" r. 1885 již tiskem jako hudební příloha „Humor. listů" s textovými překlady Josefa Srba-Debrnova, nikoli však ve znění původním, nýbrž v cizím zpracování, jež dotýká se značně jak průvodu klavírního, tak i hlasového partu.

Hudební texty tohoto vydání jsou podány beze změn v originálním znění. Při revisi byl vydavateli účinně nápomocen p. Otakar Nebuška.

V PRAZE, 1. května 1909. *Jan Löwenbach.*

1.

Milenčiny oči. | Liebchens Blick.

(Breiger.)

Andante. (♩= 60.)

ZPĚV.

PIANO.

mf *espress.* *p*

1. Nic
2. Žal
3. A
1. Nichts
2. Mich
3. Mit

1. ne-bla-ží mne ví - ce než v mil - ky zrak kdy zřím, jeť
2. ka-ždi-čký, mně sní - má, že krás - ným svět je pak, neb
3. o-kem svým když zí - rá tak zář - ně dů - věr - ným, tu
1. kann mir so ge - nü - gen, wie mei - nes Lieb - chens Blick; in
2. kann kein Lei - den drük - ken in die - ser schö - nen Welt; vor
3. ih - ren Au - gen sie - het sie mich so trau - lich an; dass

sempre legato

1. pře-slad-ká ta lí - ce mým ště - stím nej - vyš - ším. Za
2. o - či - ma mně svý - ma hned ka - ždý zja - sní mrak. A
3. ka-ždé tesk - no stí - rá, bol roz - plý - vá se v dým. Co
1. ih - ren süs - sen Zü - gen find ich mein höch - stes Glück. Und
2. mei - nes Lieb - chens Blik - ken sich je - de Wol - ke hellt. D'rum
3. je - de Schwer - mut flie - het, kein Schmerz noch dau - ern kann; ja,

Umělecká Beseda v Praze.
Ryl a tiskl Emanuel Starý, Praha-Smíchov. Palackého tř. 38.

dolce

1. čest a zla - to ve - ške - ré bych ne - dal po - hled mil - ky své; za
2. pro - to ště - stí mé - ho sen je v po - hle - du mé mil - ky jen; a
3. ště - stí já a mí - ru mám, mně ský - tá po - hled mil - ky sám; co
1. böt man Ehr' und Reich - tum mir, nicht gäb ich Liebchens Blick da - für; und
2. woh - net auch mein Er - den - glück al - lein in mei - nes Lieb - chens Blick; d'rum
3. al - les Glück und al - le Ruh' strömt mir aus Liebchens Blik - ke zu; ja

cresc.

1. čest a zla - to ve - ške - ré bych ne - dal po - hled mil - ky své.
2. pro - to ště - stí mé - ho sen je v po - hle - du mé mil - ky jen.
3. mí - ru já a ště - stí mám, mně ský - tá po - hled mil - ky sám.
1. böt man Ehr' und Reich - tum mir, nicht gäb ich Lieb - chens Blick da - für.
2. woh - net auch mein Er - den - glück al - lein in mei - nes Lieb - chens Blick.
3. al - les Glück und al - le Ruh' strömt mir aus Lieb - chens Blik - ke zu.

D. S.

D. S.

f

Fine.

2.

S bohem! | Lebe wohl!

(Wilhelm Melhop.)

Andante con espressione. (♩= 72.)

mf

Nuž se staň, co stát se má; zdrá - va
Nun, wohl - an es muss ja sein, le - be

p *mf legato*

buď, ó la - sko má! Duš - ko má mně sbo-hem dej, pří - zeň
wohl, du En - gel mein! Le - be wohl mein Le-bens-licht und den

p

svou, pří - zeň svou i dál mi přej, i dál mi
Freund, und den Freund, ver-giss ihn nicht ver-giss ihn

f *mf*

přej! O jak vrouc - ně bych si přál, ště-stí své tu sní - ti
nicht! O wie ger - ne fänd' ich hier stil - les, süs - ses Glück bei

p cantabile *p* *marcato*

rit.

dál! Žel, ach žel, v to, če - ho ždám, ne - trou - fám __ si vě - řit

dir! A - ber ach, den hol - den Traum, gönnt mir selbst __ die Hoff - nung

p

sám, žel, ach žel, v to, če - ho ždám, __ ne - trou - fám ach dou - fat

kaum. A - ber ach, den hol - den Traum __ gönnt mir selbst die Hoff - nung

p

sám, ach dou - fat sám. __

kaum, die Hoff - nung kaum. __

espress.

poco a poco cresc.

p *mf*

Do - sti slz, svůj zmír - ni žal, s ve - se-

Nicht in Schmerz und Trä - nen, nein hei - ter

p

poco a poco cresc.

lím chci brát se v dál, o - či tvé mi pom - něn - kou hlá - sa-
soll der Ab-schied sein; Dei-ner Au-gen Him - mels - licht lä - chelt

jí, hlá - sa - jí, že vzpo - me -
ja, lä - chelt ja, ver-giss mein

nou, ___ že vzpo - - - me -
nicht, ___ ver - giss ___ mein

nou. ___
nicht. ___

3.

Smutek opuštěné. | Schmerz der Trennung.

(Christ. Mart. Wieland.)

Agitato.

riten.

plí - ží má co lá-ska v dál - ce dlí, má co lá-ska v dál - ce,
nu - ten un - srer lan-gen Tren - nung auf, un - srer lan-gen, la - gen

riten.

v dál - ce dlí.
Tren - nung auf.

a tempo

dim.

p

Sostenuto.

Pak jdu, jdu dál a dá - le, jdu v háj a dol a
Dann geh' ich hin und wan - ke durch Hein und Tal und

sluj; pak jdu, jdu dál a dá - le, jdu v háj a dol a
Flur, dann geh' ich hin und wan - ke durch Hein und Tal und

p

tr

dolce

sluj; a v mé jsi my-sly stá - - le jen
Flur. Mein ein - - - zi-ger Ge-dan - - ke, bist

ty, jen ob - raz tvůj, a
Du, Ge-lieb - ter nur mein

riten. rall.

v mé jsi my-sli stá - - le jen ty, jen ty, jen ty, jen ob - raz
ein - - zi-ger Ge-dan - - ke bist Du, bist Du, bist Du, Ge-lieb - ter

sfz riten.

Tempo I.

tvůj.
nur.

Tempo I.

pp *smorz.*

cresc.

con affetto

Jak
Bei

dim.

ván - - - ku zá - - chvěv jde z há - - - je
je - - - dem Li - - speln aus dunk - - - lem

hlou - - bi a kří - - - dla máv - - - nu
Lau - - be, bei je - - - dem Flü - - - gel

accel. ed cresc.

tím když pták se snou - - bí hruď má se dme a
schlag der Tur - tel - tau - - be wie lauscht mein Ohr wie

accel. ed cresc.

sluch pne kol, hruď má se dme a sluch pne kol; a
klopft mein Herz, wie lauscht mein Ohr wie klopft mein Herz! Und

cresc.

ff

pá - trat když je mar-no den za dnem, a pá - trat když je mar-no den za dnem, jak
wenn ich Ta - ge lang ge-lauscht, ge-sucht und wenn ich Ta - ge lang ge-lauscht, ge-sucht wie

ff

vzrost můj žal, jak vzrost můj bol, jak vzrost můj
bang ist dann mein Schmerz, mein Schmerz, wie bang ist

sfz

sfz

lento

žal, můj bol, můj bol!
dann mein Schmerz, mein Schmerz!

sfz *sfz*

sfz *sfz*

4.

Vyzvání. | Einladung.

(Joh. Georg Jacobi.)

Moderato.

p

Pojď mil - ko, pojď mil - ko! Hle sklá - ní se les k to - bě níž a taj ti - cha v strá - ni jak zval by tě blíž. Viz ne - be jak v ja - se a či - sto jak jest, jak mě - sí - ček pa - se své stá - de - čko hvězd. A ne - be tu ji - né viz

Komm Lieb - chen, komm Lieb - chen, es nei - gen die Wäl - der sich dir; und Al - les mit Schweigen er - war - tet dich hier. Der Him - mel, ich bit - te, von Wölk - chen wie leer, der Mond in der Mit - te, die Sternlein um - her. Der Him - mel im glat - ten um -

v stu-dán-ce zas! Tu mí-ste-čko stin-né a on-de je jas! Stín stro-mů hle chví se a
däm-merten Quell, dies Plätzchen im Schatten, dies an-dre so hell! Im Schat-ten der Lie-be dich

k lá-sce tě zve a še-pce, že tmí se jen pro bla-ho tvé,
lok-ken-des Glück, dir flü-sternd: Es blie-be noch vie-les zu-rück.

p *pp*

že vhrou-že-na v skrý-še tam
Es blie-ben der süs-sen Ge-

ta-jem-ství jsou, jak ob-je-tí dý-še svých roz-ko-ší hrou.
heim-nis-se viel; so fe-stes Um-schlies-sen so won-ni-ges Spiel!

sotto voce

Teď še - pce, teď še - pce,

Da rauscht es! Da rauscht es!

dim. *pp* *mf* *dim.*

dech ván - ku jak do ko-run sáh', i vě - tví; a

Da wan - ken auf je - gli-chem Baum die Ä - ste, da

p *pp*

v spán - ku pták za-chvěl pták za - chvěl se v snách. Ty šu - my, ty ru - chy tam

schwan - ken die Vö - gel, die Vö - gel im Traum. Dies Wan - ken, dies Zit - tern der

poco accel.

cresc. e accel.

z je - ze - ra slyš, ty šu - my, ty ru - chy tam z je - ze - ra slyš, ó

Blät - ter am Teich, dies Wan - ken, dies Zit - tern der Blät - ter am Teich o

f

lá - - - - - - sko, ó lá - - - - - sko! Tvé

Lie - - - - - - be, o Lie- - - - - be! Dein

f *p*

tu - chy, ó lá - sko, tvé tu - chy, ó lá - sko, tvé tu - chy, ó lá - sko, tvá

Wit - tern, o Lie - be, dein Wit - tern, o Lie - be, dein Wit - tern, o Lie - be, dein

říš, tvá říš, tvá

Reich! Dein Reich! Dein

p

řiš!
Reich!

dim.

sotto voce

Ó lá - sko!
O Lie - be!

Ó lá - sko!
O Lie - be!

Tvá řiš!
Dein Reich!

5.

Jaro lásky. | Liebesfrühling.

(Friedr. Rückert.)

Con moto ma non troppo.

sf *p* *leggiero* *sfz* *p*

Lý - - ry hlas, jenž ni - trem mým v zá - - chvě-vech tak moc - ně
Die - - ses Sai - ten - spiel der Brust, das du hast so reich be -

chví se, dej ať roz - koš po - cho - pím, rá - - - ji!
sai - - tet fas - sen leh - re mich die Lust, Him - - - mel!

chvět že ve mně smí
dass Du mir's be - rei - - - -

se. Zní mi krás - ně jak by zvon, o - zvuk
-tet. *Die - se See - le rein ge-stimmt, Him - mels-*

rá - jů v něm se skrý - vá,
nach - hall in den Tie - fen,

dolce

p

p

stó - nem jak by splý - val tón, an-děl an - dě-lům když
je - der lei - se Ton ver - schwimmt als ob En - gel En - gel

zpí - vá. Zní to tak jak pí - sní zpěv, nád - her-
rie - fen frei - lich ist das im Ge - sang, a - ber

cresc.

nèj - ších ret ___ než zná je vždyť to
kei - ner durch ___ die Keh - le son - dern

cresc.

f

dim

lá - - - sky zář - ný zjev já - sá z hlou - - bi ni - tra,
Lie - - - bes - ü - ber - schwang aus dem Him - - mel aus der

f

dim

p

z rá - - - - - je. Kéž ___ svět, kde vše
See - - - - - le. Mach, ___ o feuch - ter

p

ff

trou - chni - ví strun ___ těch ne - zbor - tí svou plí - sní,
Hauch der Welt, die - - - se Sai - ten nie er - schlaf - fen

ff

sfz

p *cresc.*

lá - ska má, jež v nich se chví, zno - - va
doch die See - le, die sie schwellt, hat auch

p *cresc.*

ff *dim.*

zná ____ je vzbou - - -
Kraft ____ sie neu ____

ff *dim.*

p

- - - zet pí - - - - sní.
— zu straf - - - - fen.

1. 2.

pp *rall.*

6.

Válečná.

Marziale (♩ = 108).

f

Vál - ka! Vál - ka! Pra - por vě - - je!

Vzhů - ru Če - ši, Bůh nám pře - je, stůj - te pe - vně při svém prá - vu, chraň - te vlasť a

risoluto

Če - chů slá - vu, chraň - te vlasť a Če - chů slá - vu!

rit.

f a tempo

Ta - ký jest po vla - sti hluk, Tá - bo - ri - tů zpěv a zvuk. zvuk.

pesante

1. 2.

Smetana, Bedřich
[První písně]
První písně. Praha, Nákl.